

CROATIAN TRAUMA SOCIETY

Prof. dr.sc. Tedi Cicvarić, dr. med.
Predsjednik Hrvatskog traumatološkog društva
Pročelnik Klinike za kirurgiju KBC Rijeka
Tome Strizica 3, 51000 Rijeka
Priv: Drage Šćitara 3, 51 000 Rijeka
Mob: +385 91 2658175
Fax: +385 51 407377
e-mail: tedi_cicvaric@yahoo.com

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZDRAVLJA
Ministar:
Prof.dr. sc. Rajko Ostojić, dr. med.

PRIJEDLOG ZA DOPUNU
NACRTA NACIONALNE STRATEGIJE RAZVOJA ZDRAVSTVA 2012.-2020.

Prijedlog Hrvatskog traumatološkog društva HLZ nadležnom Ministarstvu zdravlja je da u Nacrt nacionalne strategije razvoj zdravstva 2012—2020. uvrsti razvoj **Hrvatskog trauma sustava**, kao nacionalni plan za zbrinjavanje ozlijeđenih, a prvenstveno politraumatiziranih.

U prilog navedenog prijedloga prilažem analizu skraćene inačice Strategije, u kojoj je problematika ozljeđivanja jasno evidentirana, ali nisu predložena rješenja koja bi poboljšala sadašnje nezadovoljavajuće stanje.

1. Prema definiciji Zdravstvene zaštite koja obuhvaća sustav društvenih, skupnih i individualnih mjera, usluga i aktivnosti za očuvanje i unaprijeđenje zdravlja, sprečavanje bolesti ozljeđa, rano otkrivanje bolesti ozljeđa, pravodobno liječenje bolesti ozljeđa, te zdravstvenu njegu i rehabilitaciju bolesnih i ozlijeđenih, jasno je vidljivo u kolikoj se mjeri ozljede kao posebna skupina uklapaju u cijeli sustav zdravstvene zaštite. Također razmatrajući svih navedenih 11 mjera zdravstvene zaštite jasno je da se problematika ozljeđivanja može uvrstiti u 9 od 11 točaka. (str. 5)
2. Strategija je rađena sukladno ključnim dokumentima EU i WHO u koje spadaju i "Injuries and Violence in Europe" (2006.), „European status report on road

safety“ (2009.), „Preventing Injuries in Europe“ (2010.) i „Decade of Action for Road Safety 2011-2020“ (2011.) iz čega je jasno kolika je važnost traume u suvremenom Evropskom prostoru i koliki je njezin utjecaj na javno zdravstvo. Hrvatska kao zemlja članica WHO i buduća članica EU mora uzeti u obzir ove dokumente koji usmjeravaju i koordiniraju zdravstvenu politiku zemalja članica. (str. 5 i 6)

3. Strateški plan razvoja bolnica uključuje i razvoj mreže trauma centara po uzoru na moderne evropske trauma sustave i klasifikaciju bolnica s obzirom na mogućnost zbrinjavanja ozlijeđenika. (str. 6)
4. U Strategiji je jasno naznačeno da su ozljede i trovanja treći uzrok smrti u ukupnoj populaciji, ali su ozljede i trovanja prvi uzrok smrti u populaciji od 1 do 44 godine! Jasno je naglašeno da je stopa smrtnosti od ozljeda u RH viša od evropskog prosjeka i spadamo u evropske zemlje s visokim mortalitetom u prometnim nesrećama. (str. 10.13 i 14)
5. U Strategiji je naglašen i problem pružanja hitne medicinske pomoći na cestama, koji je isključivo potreban u slučajevima prometnih nesreća, kao i u većina slučajeva kada je potreban hitan prijevoz vojnim helikopterima. (str. 29)
6. U Strategiji je naglašeno da postoji porast broja hospitalizacija uslijed ozljeda i trovanja. (str 30)
7. Problem ozljeđivanja i zbrinjavanja traumatiziranih naročito je izražen u masovnim katastrofama, za koje u većini bolnica ne postoji adekvatan plan organizacije rada. Za rad u uvjetima masovnih katastrofa potrebno je provesti suvremenu edukaciju, formirati upotrebljive planove i organizaciju rada te provesti simulacijske vježbe prema suvremenim standardima. (str. 32)
8. Usprkos naglašenom problemu traume u Strategiji, u nacionalnim preventivnim programima ne postoji cjelokupni plan prevencije ozljeđivanja. Uz program prevencije potrebno je razraditi i nacionalni program trauma sustava koji osigurava adekvatno zbrinjavanje ozlijeđenih, sukladno suvremenim evropskim standardima. (str. 33)
9. U izobrazbu medicinskih djelatnika potrebno je uključiti i suvremene praktične, timske tečajeve koji osiguravaju i adekvatnu uvježbanost timova za zbrinjavanje ozlijeđenih u prehospitarnim i hospitalnim uvjetima. (str 34).
10. U ocjeni kvalitete hrvatskog zdravstvenog sustava ne postoji nacionalni trauma registar koji bi pokazao sadašnje stanje u zbrinjavanju ozlijeđenih, i to naročito politraumatiziranih. Iz nedostatne dokumentacije o ozlijeđenima, jasno je da se ne može niti provesti kontrola kvalitete u zbrinjavanju ozlijeđenih, niti utvrditi koji su postupci potrebni da bi se stanje popravilo. Neophodna je evaluacija sadašnjeg stanja uspostavom Nacionalnog trauma registra koji će osigurati prikupljanje potrebnih podataka za uspostavu Trauma sustava. Također je neophodno postavljanje standarda i primjena suvremenih algoritama u zbrinjavanju ozlijeđenih. (str 39.)

11. U kontekstu informatizacije zdravstvenog sustava Nacionalni trauma registar je (kao integralni dio Hrvatskog trauma sustava) neophodna sastavnica cjelovitog republičkog zdravstvenog informacijskog sustava. (str 41)
12. U povezivanju zdravstva i turizma osobito je važno naglasiti da organizirani Trauma sustav, primjeren suvremenim evropskim standardima, osigurava turistima u slučaju nesreće zbrinjavanje adekvatno standardima EU. Sadašnje stanje zbrinjavanja politraumatiziranih u RH je međunarodna komisija EU (u sklopu projekta „Developing Croatian Trauma System through Open Communication“ i „Empowering the Professionals through Network“) u svom izvješću ocijenila negativno uz obavijest građanima EU da u slučaju ozljeđivanja u RH ne mogu dobiti liječenje primjereno standardima EU. Navedeni zaključci izravno utječu na interes turista da posjete našu zemlju značajna su prepreka za razvoj kvalitetnog i elitnog turizma. (str 42)
13. Pristupanjem RH u EU sigurno će biti potrebno pristupiti formiranju Hrvatskog trauma sustava sukladno jedinstveni stručnim normama koje postoje u zemljama EU. Također, nepostojanje Trauma sustava bitno utječe i na sigurnost pacijenta i povećava mogućnost ugrožavanja zdravlja i života ozljeđenih pacijenata. (str. 43, 44)
14. Razvoj Hrvatskog trauma sustava uklapa se u viziju zdravstvenog sustava RH, u temeljne vrijednosti i sva navedena opća i specifična načela zdravstvene zaštite.(str 47)
15. Svih 5 strateških problema u hrvatskom zdravstvu odnose se i na nepostojanje Hrvatskog trauma sustava i na probleme u zbrinjavanju ozljeđenih, prvenstveno politraumatiziranih. (str.52)
16. U razmatranju raspoloživih sredstava naročito je važno naglasiti da je organizacija Trauma sustava prvenstveno pitanje organizacije sustava s raspoloživim sredstvima. Početni koraci u višegodišnjem programu razvoja sustava baziraju na raspoloživim resursima, dokumentaciji, edukaciji i informatizaciji. Financijska ulaganja nisu osnovni uvjet za razvoj sustava. (str 56)
17. Razvoj Hrvatskog trauma sustava pozitivno se odražava na svih 5 navedenih strateških razvojnih pravaca. (str 56)

HTD, kao krovna, stručna organizacija hrvatskih traumatologa, zalaže se za razvoj Hrvatskog trauma sustava na nacionalnoj razini kako bi se unaprijedio ishod liječenja politraumatiziranih bolesnika. Članovi HTD prepoznaju problem liječenja politraumatiziranih bolesnika u svakodnevnoj praksi i zalažu se za uvođenje sustava dokumentacije (Trauma registra), sustava edukacije putem međunarodno licenciranih tečajeva poput ATLS (Advanced Trauma Life Support), ETC (European Trauma Course) te ITLS (International Trauma Life Support), zatim osnivanja trauma centara po uzoru na EU i uspostavljanje neprekinutog lanca u zbrinjavanju ozljeđenika, za što tražimo potporu MZ i šire društvene zajednice.

Novo rukovodstvo HTD izabrano u studenom 2011. prepoznalo je formiranje Hrvatskog trauma sustava kao jedan od osnovnih ciljeva svoga rada u slijedećem mandatu. HTD kao stručno društvo može odmah uložiti znanje i educirane stručnjake, vrlo brzo organizirati potpuni sustav edukacije i postaviti stručne standarde.

Molim Vas da razmotrite našu stručnu obvezu da ustrajemo u naporima da formiranje Hrvatskog trauma sustava bude dio Nacionalne strategije zdravstva 2012-2020 te da uz potporu Ministarstva zdravlja i mobilizaciju šire društvene zajednice ostvarimo ovaj stručni projekt od nacionalne važnosti.

Za provedbu ovog programa bilo bi odgovorno Nacionalno povjerenstvo za trauma sustav imenovano od MZ i HTD.

Za sva daljnja pitanja i objašnjenja stojim Vam na raspolaganju.

Rijeka, 15.07.2012.

Prof. dr. sc. Tedi Cicvarić, dr. med.
Predsjednik Hrvatskog traumatološkog društva

